SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1866

av Lawen Redar (S)

Införande av språkkrav i hela välfärden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om språkkrav och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns inga enkla jobb inom välfärden. Barnskötare, undersköterskor och vårdbiträden har en komplex och bred roll i vård- och omsorgsverksamheten. Arbetet kretsar kring verbal och icke-verbal kommunikation och innebär nära kontakt med människor. Kommunikation och språkkunskaper är livsviktiga verktyg för att utveckla barns språkprogression i förskolan och för att dokumentera äldres omsorgsbehov eller patienters sjukdomsbeskrivning. Arbeten inom välfärden är därför inga integrationsåtgärder. Arbetet kräver utbildning, hög kompetens, kontinuerlig yrkesutveckling och goda kunskaper i svenska språket.

Trots detta råder omfattande språkbrister i svensk välfärd. Många inom barn- och äldreomsorgen har bristande språkkunskaper, vilket påverkar arbetsmiljön och omsorgskvalitet. Inte sällan lämnar arbetsgivare i uppgift till medarbetarna med svenska som förstaspråk att agera som språkstöd till kollegor vid sidan av andra arbetsuppgifter. Detta skapar polarisering i en redan resurssvag verksamhet.

För att möjliggöra omfattande kompetenshöjande språkinsatser inom välfärden förutsätts att välfärdens finansiering säkras. Det är inte möjligt med

kompetensutveckling, språkinsatser på arbetstid och utbildningsdagar för anställda samtidigt som det råder ”precisionsbemanning” i barn- och äldreomsorgen. Ofta är det dessutom anställda med en svag position på arbetsplatsen och med otrygga anställningar som har språkbrister. Trygga anställningar är en grundförutsättning för att kunna kräva språkligt stöd och språklig utbildning på arbetstid.

Undersökningar visar att det viktigaste kompetensområde som behöver stärkas i kommunalt finansierade verksamheter är språkkunskaper hos personalen. Den bristande språkkompetensen uppfattas av arbetsgivarna som utbredd och vanligt förekommande. Inom barn- och äldreomsorgen påverkar bristande språkkunskaper arbetsmiljön och omsorgskvaliteten. Kommunikation och språkkunskaper är livsviktiga verktyg för att utveckla barns språkprogression i förskolan, dokumentera äldres omsorgsbehov eller patienters sjukdomsbeskrivning. Därför måste det införas språkkrav i välfärden, språkutvecklande insatser på arbetstid samt kompletterande språkutbildningar i den kommunala vuxenutbildningen.

Lawen Redar (S)